

**UCHWAŁA NR LXXVII/627/2024
RADY GMINY ŚWILCZA**

z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Świlcza na lata 2024 -2029

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. 2021 r. poz. 1249 ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. 40 ze zm.) Rada Gminy stanowi, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Świlcza na lata 2024 – 2029 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała nr VI/59/2019 Rady Gminy Świlcza z dnia 25 lutego 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2029.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świlcza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Świlcza

mgr Piotr Wanat

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE ŚWILCZA
NA LATA 2024 – 2029**

Spis treści

WSTĘP

ROZDZIAŁ I.

1. Podstawy prawne przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej.....4
2. Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy domowej.....5
3. Adresaci Programu.....12
4. Miejsce realizacji Programu.....12
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji.....12

ROZDZIAŁ II. Część diagnostyczna

1. Opis problemu przemocy domowej.....13
2. Zasoby instytucjonalne.....18
2. Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej.....18

ROZDZIAŁ III. Część programowa

1. Założenia Programowe.....19
2. Cele, kierunki i wskaźniki Programu.....22
3. Monitorowanie, sprawozdawczość i środki finansowe na realizację Programu.....26

ZAKOŃCZENIE

WSTĘP

Rodzina jest podstawową i najważniejszą grupą społeczną, na której opiera się funkcjonowanie całego społeczeństwa. Odgrywa ogromną rolę w kształtowaniu osobowości, poglądów, stylu życia, systemu norm i wartości. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa, a jej dobro musi być uwzględniane w polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Dom rodzinny powinien zapewniać człowiekowi bezpieczeństwo, możliwość wszechstronnego rozwoju, zaspokajać potrzeby oraz stanowić źródło miłości i akceptacji. Ważną rolę w rodzinie odgrywają relacje panujące pomiędzy jej członkami. Niestety, nie zawsze oparte są one na miłości i zrozumieniu. Czasem ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi, moralnymi i oczekiwaniami społecznymi. W niektórych rodzinach dochodzi do przemocy, która zawsze wywołuje szkodliwe konsekwencje, jest źródłem lęku, bólu i poczucia bezsilności. Bardzo istotna jest świadomość, że „przemoc domowa” może pojawić się w każdej rodzinie, bez względu na jej status społeczny i materialny. Dlatego też kwestia przemocy domowej od wielu lat słusznie uważana jest za istotny problem społeczny. W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy i pomagania jej ofiarom angażuje się wielu profesjonalistów i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie, ponieważ ludzie niechętnie przyznają się do przemocy występującej w ich rodzinie - z poczucia wstydu, strachu, z uwagi na zakorzenione przekonania i stereotypy. Zjawisko przemocy, dotyczące rodzinę, jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych. Z tego powodu, pomoc w sytuacji przemocy powinna być wspólnym, zintegrowanym i uzupełniającym się działaniem specjalistów, instytucji i organizacji. Dla efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw, duże znaczenie mają działania profilaktyczne i edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa. Bardzo istotne jest stworzenie ramowego planu działania, pomagającego chronić krzywdzonych i wspierającego kondycję lubińskich rodzin. W tym celu tworzy i realizuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. W dokumencie zostały zawarte podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy domowej, regulacji prawnych, realizatorów, adresatów, zakładanych efektów. Cele i zadania Programu, a także źródła jego finansowania sformułowano na poziomie ogólnym, umożliwiającym ich rozwinięcie i

uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Zaplanowane zadania kierowane są do wszystkich mieszkańców gminy Świlcza, jednak główny nacisk położony jest na wsparcie osób doświadczających przemocy domowej i edukację osób stosujących przemoc wobec bliskich.

ROZDZIAŁ I.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIU ZJAWISKU PRZEMOCY DOMOWEJ.

Podstawowym aktem prawnym regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 poz. 1249 z późn. zm.), dalej także "ustawa". Ustawa określa:

- 1) zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Przepisy ustawy stosuje się także w przypadku zagrożenia przemocą domową oraz w przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Świlcza na lata 2024 - 2029 został opracowany zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy, z uwzględnieniem nowelizacji wprowadzonej na mocy przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535), która obowiązuje zasadniczo od 22 czerwca 2023 r. W myśl art. 6. ust. 2 pkt 2-4 ustawy, do pozostałych zadań własnych gminy należy:

- 1) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- 2) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 3) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W niniejszym Programie uwzględniono także podstawowe akty prawne, które współtworzą charakterystyczny system przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 poz. 1426 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.),
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 poz. 2809 z późn. zm.),
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 poz. 17),
- 8) ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 poz. 1550 z późn. zm.),
- 9) ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 poz. 1304 z późn. zm.),
- 10) uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

2. DEFINICJE I CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY

Od 22 czerwca 2023 r. przez przemoc domową rozumie się: "jedorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej" (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Ponadto w myśl definicji przemocy domowej osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
  - c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
  - d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - f) osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
  - g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
  - h) małoletni
- wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa powyżej.

Obecnie obowiązujące rozwiązania prawne, zawarte w procedurze "Niebieskie Karty"¹ (dalej także "NK"), nie wymagają zgody osoby doznającej przemocy domowej, ani osoby stosującej przemoc domową na prowadzenie NK. Wprowadzono zasadę realizacji NK, według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej.

---

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870 z późn. zm.).

Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury "Niebieskie Karty" pod jej nieobecność. Zakończenie procedury "Niebieskie Karty" nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze "Niebieskie Karty" przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 poz. 2890) poszerza katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który będzie obejmował:

- 1) zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej tej przemocy;
- 2) zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy – gdy osoba stosująca przemoc domową swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy, a także gdy osoba stosująca przemoc domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość, wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;
- 3) zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w których zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, oraz przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta doznającą przemocy domowej uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Wszystkie wskazane wyżej zakazy wobec osoby stosującej przemoc domową będą mogły być wydane przez: Policję lub Żandarmerię Wojskową, sąd – w postanowieniu o udzielenie zabezpieczenia lub w postanowieniu o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa. Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria

Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc domową zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
  - osobę dotkniętą przemocą domową lub
  - kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Osoba doznająca przemocy domowej może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- 1) zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 2) wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- 3) zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą domową,
- 4) zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- 5) zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

W art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dodano punkt 4a i 4b oraz ust. 8, co oznacza zmiany w procedurze zapewnianiu dziecku ochrony przed przemocą domową przez pracownika socjalnego. Przed podjęciem decyzji o interwencji na podstawie art. 12a pracownik socjalny w uzgodnieniu z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką dokona oceny ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka w kwestionariuszu szacowania ryzyka zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. W przypadku zapewnienia dziecku ochrony dziecku udziela się wsparcia psychologa.

Zjawisko przemocy domowej należy zatem analizować przyjmując perspektywę indywidualną, systemową lub społeczną. Perspektywa indywidualna, to spojrzenie przez pryzmat osoby doznającej przemocy lub przez pryzmat osoby stosującej przemoc domową. Perspektywa systemowa to ukazanie możliwych form wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc oraz opis metod wsparcia. Natomiast perspektywa społeczna, to odbiór społeczny zjawiska przemocy domowej, postawy członków lokalnej społeczności wobec aktów przemocy. Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyczy rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie.

Zasadniczo wyróżnia się następujące **formy przemocy**:

1. **Przemoc fizyczna** – to forma agresji łącząca się naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie "ofierze" bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia. Przejawia się poprzez: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.
2. **Przemoc psychiczna** – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne. Przejawia się poprzez: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.
3. **Przemoc seksualna** – to zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, a także kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy ta osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przejawia się poprzez: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytykę zachowań seksualnych, itp.

4. **Przemoc ekonomiczna** – to celowe niszczenie czyjejś własności, pozbawianie środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Przejawia się poprzez: okradanie, zabieranie pieniędzy, niełożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.
5. **Zaniedbanie** – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci. Przejawia się poprzez: niedawanie (dziecku) środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka.
6. **Cyberprzemoc** - to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Przejawia się poprzez: agresję słowną, np. wyzywanie na czatach internetowych, umieszczanie komentarzy na forum internetowym w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby; upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów, zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych, włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś w celu zamieszczania w jego imieniu obraźliwych postów i zdjęć na profilach innych użytkowników, szantażowanie, ujawnianie sekretów, wykluczanie z grona "znajomych" w Internecie, celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

Przemoc domowa zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Można wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu. Są to:

1. **Faza narastania napięcia** – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2. **Faza ostrej przemocy** – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobny wywołuje awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doświadczające przemocy wzywają policję, szukają pomocy;
3. **Faza miodowego miesiąca** – jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. "Sprawca" jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprosinom często towarzyszą łyzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doświadczająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać sprawcy "drugą szansę". Faza miodowego miesiąca zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu narasta i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art.207 kk.), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od 2 do 12 lat.

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka. Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- 1) objawy fizyczne (m.in. urazy, obrzęki, otarcia, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, oparzenia, siniaki, choroby w wyniku powikłań i stresu),
- 2) objawy emocjonalne (m.in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, próby samobójcze, samobójstwa, zmienność nastrojów, niska samoocena i poczucie własnej wartości, zespół stresu pourazowego, napady paniki, zaburzenia snu, zaburzenia psychosomatyczne),
- 3) objawy społeczne (m.in. wycofanie społeczne, nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),

- 4) objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m.in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość seksualna wykraczająca poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiczne).

3. ADRESACI PROGRAMU

Zmiany prawne od 22 czerwca 2023 r. w zakresie funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy domowej wpłyną m.in. na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, Policję, oświatę, ochronę zdrowia oraz organizacje pozarządowe i kuratorów sądowych. Nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej przepisów wprowadza zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych powoływane będą grupy diagnostyczno- pomocowe.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Świlcza na lata 2024 – 2029 skierowany jest do:

- 1) osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) osób stosujących przemoc domową,
- 3) świadków przemocy domowej,
- 4) społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 5) przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Świlcza

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Świlcza na lata 2024 – 2028 będzie realizowany głównie przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- Zespół Interdyscyplinarny w Świlczy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy,

- Komendę Wojewódzką Policji w Rzeszowie,
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świlczy,
- placówki oświatowo-wychowawcze oraz placówki nauczania i wychowywania z terenu Gminy Świlcza,
- ośrodki zdrowia z terenu Gminy Świlcza,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie,
- Sąd Rejonowy w Rzeszowie,
- oraz organizacje pozarządowe.

ROZDZIAŁ II.

CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. OPIS PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ

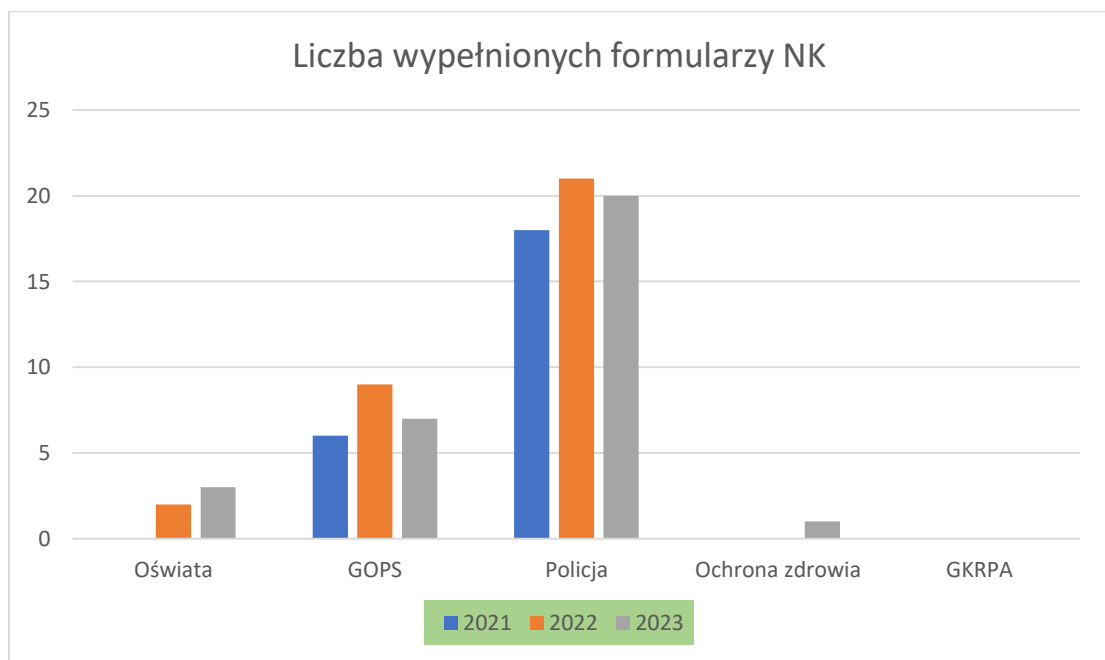
Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Świlcza

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy domowej. Na dzień 31 grudnia 2023 roku Gmina Świlcza liczy 16 149. Głównym czynnikiem wpływającym na poziom życia ludności gminy jest całokształt działalności gospodarczej prowadzonej w danym regionie. Wpływa on, bowiem na poziom dochodów jej mieszkańców, który z kolei jest wynikiem aktywności gospodarczej. Wiele osób zamieszkujących teren gminy prowadzi działalność gospodarczą na dużą skalę poza gminą np. w Rzeszowie. W większości jest to działalność jednoosobowych podmiotów gospodarczych na zasadzie samo zatrudnienie prowadząc działalność gospodarczą np. handel, usługi transportowe, pośrednictwa ubezpieczeniowego czy usługi budowlane. Przeważająca część ludności Gminy Świlcza czynnej zawodowo znajduje zatrudnienie w firmach na terenie gminy lub w pobliskim Rzeszowie.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Świlczy wynika, że zjawisko przemocy domowej utrzymuje się na podobnym poziomie o czym świadczy liczba wszczętych procedur NK. Przypuszczać można, że jest to spowodowane nie tylko wzrastającą liczbą rodzin z problemem przemocy lecz również z wyższą świadomością ofiar przemocy, jak i działaniami informacyjnymi i profilaktycznymi służb pracujących w obszarze przemocy.

LICZBA WYPEŁNIONYCH FORMULARZY "NIEBIESKA KARTA"			
Na terenie Gminy Świlcza			
ROK	2021	2022	2023
Ogółem w tym:	24	32	31

Oświata	0	2	3
Ośrodek Pomocy Społecznej	6	9	7
Policja	18	21	20
Ochrona zdrowia	0	0	1
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0

Źródło: Dane własne ZI

Z przedstawionych danych wynika, że najczęściej procedura Niebieskie Karty w latach 2021-2023 wszczynana była przez policję podczas interwencji. Kolejną jednostką wypełniającą formularz Niebieskie Karty był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy.

Poniższa tabela prezentuje natomiast działania związane z realizacją procedury Niebieskie Karty na przestrzeni lat 2021-2023. Wartości, które zdecydowanie uległy

zwiększeniu to liczba spotkań grup roboczych z 175 w 2021 roku do 254 w 2023 roku. Podobnie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa składane do Prokuratury Rejonowej zwiększa się systematycznie z roku na rok.

Działania w ramach procedury Niebieskie Karty				
Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Liczba NK A		27	32	31
Liczba NK C		23	32	31
Liczba NK D		21	19	13
Liczba sprawców przemocy, którzy osobiście wstawili się na wezwanie		25	30	43
Wniosek do Sądu o wgląd w sytuację rodziny		3	3	2
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa		22	26	27
Liczba zakończonych procedur NK A		25	31	34
w tym na skutek	ustanie przemocy Zrealizowanie indywidualnego planu	17	15	26
	Bezzasadne podejmowanie dalszych działań	8	16	8
Liczba osób umieszczonych w specjalistycznych Ośrodkach Wsparcia dla Ofiar Przemocy w rodzinie		4	0	0
Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych		35	39	43
Liczba spotkań grup roboczych		175	138	254
Liczba grup roboczych		24	32	28

Źródło: Dane własne ZI

Według informacji będących w posiadaniu Zespołu Interdyscyplinarnego osoby wskazane w procedurze jako doznające przemocy domowej to najczęściej kobiety.

Osoby wskazane w procedurze Niebieskie Karty jako doznające przemocy domowej	
PŁEĆ	ROK

	2021	2022	2023
KOBIETY	58	62	45
MĘŻCZYŹNI	18	19	19
OGÓŁEM	76	81	64

Źródło: Dane własne ZI

Alkohol osłabia racjonalną kontrolę nad zachowaniem i nasila gotowość do reagowania złością, przyczynia się do zwiększenia niepowodzeń życiowych stanowiących źródła stresu i frustracji. Poniższa tabela prezentuje dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świlczy dotyczące osób, które skorzystały ze wsparcia terapeuty w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym. Liczba korzystających ze wsparcia systematycznie wrasta i najczęściej w ostatnim czasie były to kobiety. Wrosła liczba korzystających z Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego również z przyczyny występowania przemocy wraz z uzależnieniem od alkoholu.

Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym w Świlczy				
		ROK		
		2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ogółem		73	91	96
w tym kobiety		26	59	63
w tym mężczyźni		47	32	33
w tym z powodu:	alkoholizmu	44	28	28
	alkohol + przemoc w rodzinie	6	13	53
	przemoc w rodzinie	12	15	5
	narkotyki lub inne używki	0	0	1
	inne	11	2	1

Źródło: Dane GKRPA w Świlczy

Na podstawie zaprezentowanych danych można stwierdzić, iż w Gminie Świlcza konieczna jest realizacja następujących działań, tj.:

1. Działania profilaktyczne na terenie Gminy Świlcza powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny się one ograniczać jedynie do środowiska szkoły - uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty.
2. Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Gminy Świlcza, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemu przemocy domowej zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucji.
3. Należy prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnianie wiedzy o problemie przemocy domowej, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
4. Rekomenduje się zwracanie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
5. Rekomenduje się kampanie społeczne zachęcające do reagowania na przemoc oraz nawiązanie współpracy z służbą zdrowia w celu usprawnienia procedury "Niebieskiej Karty".
6. Rekomenduje się przeprowadzanie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą domową a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy domowej.
7. Rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
8. Rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży w ramach przeciwdziałania przemocy domowej, agresji oraz rozwiązywaniu konfliktów między uczniami, działania edukacyjne zwiększające świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych.

9. Wskazane jest przeprowadzenie szkolenia z wprowadzonych standardów pomocy krzywdzonym uczniom oraz procedury "Niebieskiej Karty" w szkole.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy domowej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy oraz funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny w Świlczy. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy domowej pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej współpracują m.in. z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata.

2. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

W Gminie Świlcza bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy domowej zajmuje się sieć instytucji:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świlczy
- 2) Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świlczy
- 4) Prokuratura Rejonowa w Rzeszowie
- 5) Placówki oświatowe
- 6) Ośrodki zdrowia na terenie Gminy Świlcza
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie
- 8) Sąd Rejonowy w Rzeszowie - kuratorzy zawodowi i społeczni,
- 9) Organizacje pozarządowe,
- 10) inne zainteresowane instytucje.

3. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

- 1) Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur oraz monitorowanie przemocy domowej.
- 3) Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową.

- 4) Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, edukacja społeczna.
- 5) Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

ROZDZIAŁ III.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Świlcza na lata 2024 – 2029 jest dokumentem opracowanym na podstawie Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Głównymi założeniami przedmiotowego programu są: kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu, ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż przemoc domowa jest przestępstwem, a najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy. Bez realizacji wyżej wymienionych założeń pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy domowej. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Ponadto wzrost świadomości społecznej powinien przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, umożliwić szybsze reagowanie, a także spowodować, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

MOCNE STRONY	SZANSE
---------------------	---------------

<p>Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Świlczy;</p> <p>Efektywne działanie grup roboczych;</p> <p>Systematyczne stosowanie procedury Niebieskiej Karty;</p> <p>Funkcjonowanie na terenie Gminy Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego;</p> <p>Dostęp do bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego;</p> <p>Zwiększanie się ilości informacji dotyczącej oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy;</p> <p>Wypracowane metody współpracy ZI z Policją, placówkami oświatowymi;</p> <p>Działalność GKRPA w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień;</p> <p>Działanie placówek oświatowych w zakresie przeciwdziałania przemocy;</p>	<p>Gotowość rozwijania współpracy służb i instytucji działających w obszarze pomocowym;</p> <p>Szkolenia dla kadr zajmującej się przemocą domową z zakresu przeciwdziałania i reagowania na zjawisko przemocy;</p> <p>Akceptacja społeczna dla działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej;</p> <p>Przychylność władz samorządowych;</p> <p>Zwiększenie się świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej;</p> <p>Coraz większa otwartość społeczeństwa na korzystanie z pomocy specjalistycznej;</p> <p>Zaangażowanie środowisk lokalnych w przeciwdziałaniu przemocy domowej;</p> <p>Ustawowe uregulowania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;</p> <p>Działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;</p>

SŁABE STRONY	ZAGROŻENIA
<p>Niezgłaszane przypadki przemocy domowej;</p> <p>Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do</p>	<p>Funkcjonujące w społeczeństwie mity, przekonania i stereotypy na temat przemocy domowej;</p>

<p>współpracy;</p> <p>Uzależnienia, frustracje występujące wśród mieszkańców Gminy;</p> <p>Trwanie w szkodliwym układzie sprawca/ofiara;</p> <p>Obciążenie zawodowe kadry pracującej w zakresie przemocy;</p> <p>Wypalenie zawodowe; Powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę przemocy;</p> <p>Niewystarczająca wiedza na temat kompetencji poszczególnych służb i ich zaplecza;</p> <p>Wzrastająca z roku na rok liczba interwencji Policji, podczas których zachowanie sprawcy nosiło znamiona przemocy domowej;</p>	<p>Wysoki poziom tolerancji społecznej na stosowanie przemocy domowej;</p> <p>Mała liczba organizacji pozarządowych zaangażowanych w działania związane z przeciwdziałaniem przemocy;</p> <p>Poczucie bezkarności osób stosujących przemoc;</p> <p>Niewystarczająca wiedza interdyscyplinarna wśród pracowników szeroko rozumianych służb pomocowych na temat zjawiska przemocy i kompetencji poszczególnych podmiotów;</p> <p>Negatywne przykłady w mediach pracy służb pomocowych w obszarze interwencji kryzysowej, w tym przeciwdziałania przemocy;</p> <p>Niebezpieczeństwo marginalizacji i wykluczenia społecznego osób i rodzin dotkniętych przemocą;</p> <p>Przekonanie społeczne, że „miękką” pomoc (poradnictwo, konsultacje, informacja) są mało skuteczne w przeciwdziałaniu przemocy;</p> <p>Współwystępowanie przy przemocy także innych dysfunkcji (uzależnienia)</p>
--	---

2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI PROGRAMU:

GŁÓWNY CEL: Przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie Gminy Świlcza.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doznających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.

Kierunki działań:

- 1) Aktywna działalność Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 2) Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych,
- 3) Realizowanie procedury "Niebieskie Karty",
- 4) Prowadzenie poradnictwa socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, prawnego dla osób doświadczających przemocy domowej, a także prowadzenie pracy socjalnej,
- 5) Realizowanie programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- 6) Opracowywanie i realizowanie indywidualnych oraz grupowych działań edukacyjnych, które są kierowane do osób doznających przemocy domowej,
- 7) Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez np. zapewnienie schronienia, udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej,
- 8) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,
- 9) Zapewnienie sprawnego systemu współpracy służb we wdrażaniu procedury z art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 10) Publikowanie na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świlczy informacji o lokalnym systemie pomocy i wsparcia osób uwikłanych w zjawisko przemocy domowej.

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową.

Kierunki działań:

- 1) Motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych,
- 2) Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu i stosującymi przemoc domową,
- 3) Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy domowej, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii dla osób stosujących przemoc domową,
- 4) Kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu,
- 5) Wypracowanie standardów monitoringu po zamknięciu procedury Niebieskie Karty (art. 9h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej).

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- 1) Prowadzenie badań nad zjawiskiem występowania przemocy na terenie Gminy Świlczy (m.in. diagnozy, ekspertyzy, ewaluacje),
- 2) Realizowanie porad oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 3) Edukowanie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji i przemocy, w tym tworzenie programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy,
- 4) Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej (w tym także rodziców) na temat przemocy domowej m.in. poprzez organizowanie prelekcji, spotkań rodzinnych itp.,
- 5) Promowanie wzorów dobrego rodzicielstwa wolnego od krzywdzenia i zaniedbywania np. poprzez prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych i konsultacji dla rodziców,
- 6) Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy domowej poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych (np. plakatów, broszur, ulotek), w tym na temat przemocy ekonomicznej i cyberprzemocy oraz innych zagrożeń ze strony nowoczesnych technologii komunikowania,
- 7) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy domowej,

- 8) Prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących zapobiegania przemocy domowej (w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub niepełnosprawnych).
- 9) Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez przyłączenie się do ogólnokrajowych kampanii społecznych na temat przeciwdziałania przemocy domowej.

IV CEL: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Kierunki działań:

- 1) Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych kadr, w tym członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) Systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli podmiotów, podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową (w tym szczególności zadbanie o sferę psychiczną pracowników poprzez szkolenia z zakresu radzenia sobie ze stresem, motywacji, a także przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu),
- 3) Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia,
- 4) Zapewnienie dostępu pracownikom zaangażowanym w przeciwdziałanie przemocy domowej dostępu do specjalistycznej literatury, materiałów edukacyjnych.

Wskaźniki Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024– 2029:

Nazwa działania	Wskaźniki	Realizatorzy
Zwiększenie działań w zakresie ochrony osób doświadczających przemocy domowej i rozszerzenie dostępności pomocy.	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny
	Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych	Zespół Interdyscyplinarny
	Liczba założonych procedur	Zespół

	Niebieskich Kart	Interdyscyplinarny
	Liczba ofiar przemocy korzystających z poradnictwa: - medycznego - psychologicznego - prawnego - socjalnego	Zespół Interdyscyplinarny
	Liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym w Świlczy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Liczba dzieci z rodzin uwikłanych w przemoc domową objętych pomocą: - pedagogiczną, - socjalną - oddziaływaniami terapeutycznymi	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba osób dotkniętych przemocą domową korzystających z miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy, ośrodków interwencji kryzysowej, ośrodków wsparcia	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba odbytych z tytułu przemocy domowej interwencji w terenie	Komenda Wojewódzka Policji
Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących, a także podejrzanych o przemoc domową	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych pracą socjalną	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
	Liczba sprawców przemocy odizolowanych od ofiar przemocy domowej	Komenda Wojewódzka Policji
	Liczba osób objętych programem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba klas w których zostały wprowadzone Niebieskie Godziny Wychowawcze	Centrum Usług Wspólnych
	Liczba przeprowadzonych dla dzieci i młodzieży zajęć profilaktyczno-wychowawczych dot. przeciwdziałania przemocy w	Centrum Usług Wspólnych

	rodzinie	
	Ilość działań skierowanych do rodziców w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	Centrum Usług Wspólnych
	Liczba rozpowszechnionych na terenie gminy ulotek i broszur profilaktyczno-informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny
	Liczba artykułów i informacji dotyczących przemocy domowej zamieszczonych w lokalnej prasie	Zespół Interdyscyplinarny
	Liczba odbytych spotkań funkcjonariuszy Policji z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych	Komenda Wojewódzka Policji
Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług	Liczba osób przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy- pracowników	Zespół Interdyscyplinarny
	Liczba osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej korzystających z m.in.: superwizji, coachingu.	Zespół Interdyscyplinarny

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU

MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świlczy

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w Świlczy do dnia 31 marca każdego roku przedstawia Wójtowi Gminy Świlcza pisemne sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Świlczy, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

ZAKOŃCZENIE

Doświadczenie przemocy domowej jest wyjątkowo trudną sytuacją. Tego typu czynów dokonują zazwyczaj osoby bliskie, które zamiast być źródłem miłości i oparcia, stanowią realne zagrożenie dla zdrowia i życia. Zdecydowana większość osób doświadczających przemocy nie szuka pomocy z powodu silnego, wręcz paraliżującego strachu przed osobą stosującą przemoc. Każdy człowiek ma prawo czuć się bezpiecznie w swoim domu. Nic nie usprawiedliwia przemocy domowej. Rozpoznanie i ujawnienie przemocy to pierwszy i kluczowy etap na drodze do jej zatrzymania

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2029 zakłada, że w Gminie Świlcza współdziałanie wszystkich osób i jednostek posłuży do osiągnięcia spodziewanych efektów w zakresie:

- Zwiększenia skuteczności i dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej;

- Zwiększenia społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej

- Pogłębienia wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem;

- Zmniejszenia rozmiarów zjawiska przemocy domowej;

- Zmianę postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej.